Economie Aruba in waagschaal

Door René Zwart

BERLIJN - De economie van Aruba zal harde klappen krijgen als de Staten de invoering van geregistreerd partnerschap afwijzen.

Mensenrechtenhoeder Boris Dittrich vindt dat de tegenstanders van geregistreerd partnerschap de economie van Aruba in de waagschaal stellen. FOTO ED VAN RIJSWIJK

Dat voorspelt Boris Dittrich, directeur Pleitbezorging Seksuele Minderheden bij de internationale mensenrechtenorganisatie Human Rights Watch. De oud-voorzitter van de Tweede Kamercommissie voor Antilliaanse zaken volgt het debat over het door AVP-parlementariër Desirée de Sousa-Croes ingediende amendement om geregistreerd partnerschap in het Burgerlijk Wetboek op te nemen met grote interesse.

Bij het eerste deel van het debat bleek afgelopen maandag dat het voorstel het bij de stemming zo goed als zeker niet zal halen. Niet alleen oppositiepartij MEP, maar ook een aantal fractiegenoten van De Sousa-Croes verzetten zich ertegen. „Uitermate teleurstellend", vindt Dittrich die er onmiddellijk aan toevoegt te begrijpen dat de kwestie gevoelig ligt.

„Ik ben zelf meerdere keren op Aruba geweest - in november nog - en heb er met veel mensen gesproken. Dus ja, ik begrijp wel dat het voor sommigen een gevoelig onderwerp is. Maar dat komt vooral omdat de focus op de verkeerde argumenten ligt. Het gaat in deze discussie om niets anders dan mensenrechten: het recht om gelijk te worden behandeld en niet te worden gediscrimineerd."

Dittrich wijst op tal van internationale verdragen en uitspraken - van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens tot de Verenigde Naties - die gelijke behandeling ongeacht iemands seksuele geaardheid als een universeel recht bevestigen, dan wel discriminatie verbieden. „Ook Aruba heeft zich daar aan te houden. Door dat niet te doen, plaatst het zich in een dubieus rijtje van landen als Saoedi-Arabië en Jamaica."

Dittrich: Afwijzen geregistreerd partnerschap kan eiland veel geld kosten

Los van de principiële mensenrechtelijke kant zal het afwijzen van het geregistreerd partnerschap de Arubaanse economie grote schade toebrengen, waarschuwt Dittrich. „Aruba is voor 80 tot 90 procent afhankelijk van het toerisme. Vakantiegangers laten zich bij de keuze van een bestemming steeds vaker leiden door bijvoorbeeld de vraag in hoeverre een land de mensenrechten eerbiedigt."

In Europa en de Verenigde Staten volgen mensenrechtenorganisaties de ontwikkelingen op dit terrein op de voet. „Reken maar dat ze van het debat op Aruba op de hoogte zijn. Je kunt ervan op aan dat zij bij een afwijzing van het amendement in hun publicaties Aruba in het rijtje zetten van landen waar je niet naar toe moet gaan. De lobby in de VS tegen het discrimineren van homoseksuelen is heel sterk. Ik vraag mij af op Aruba zich dat risico realiseert en door heeft wat het effect op de eigen economie kan zijn als een deel van de toeristen wegblijft."

Ook de Arubaanse ambitie zich bij het bedrijfsleven te profileren als 'gateway' tussen Europa en Latijns-Amerika kan bij het afval worden gezet, voorziet Dittrich: „Bedrijven hebben ontdekt dat als je werknemers ongeacht hun geaardheid gelijkwaardig behandelt, bijvoorbeeld bij ouderschapsverlof of pensioen, er harder wordt gewerkt dan wanneer dat niet gebeurt. Werknemers die zich vrij voelen, presteren beter. Ondernemers zullen niet gauw investeren in landen waar niet gewaarborgd is dat iedereen er gelijke rechten heeft. Aruba kan zich dus ook in dit opzicht lelijk in de vingers snijden."

Dat de tegenstanders van gelijke rechten voor LHBT"ers zich beroepen op Gods' leer, kan Dittrich niet bekoren. „Zwaaien met de Bijbel is onheus. In de rechtstaat die Aruba is, dient de scheiding tussen kerk en staat te worden gerespecteerd. Statenleden zijn volksvertegenwoordigers van de gehele bevolking, niet alleen van een meerderheid, maar net zo goed van de minderheid. Bovendien, er zijn ontzettend veel gelovigen die niet willen dat anderen omwille van hun geaardheid worden gediscrimineerd. Die slaan juist vanuit hun geloof naastenliefde hoog aan."

Het vroegere Kamerlid kan het niet rijmen dat Aruba bij het verduurzamen van de samenleving een voorbeeld voor de wereld wil zijn, maar het op mensenrechten laat afweten. „Het lijkt wel of Aruba met de rug naar de wereld staat want het handelt tegen de internationale trend in. Ook die van de eigen regio. Zeer katholieke landen als Brazilië, Argentinië, Colombia en Mexico hebben het homohuwelijk ingevoerd. Daar hebben we het op Aruba nog niet eens over. In Belize heeft het Constitutioneel Hof onlangs gezegd dat de wet die homoseksualiteit strafbaar stelt niet geldig is."

Volgens Dittrich kan een gang naar het Europees Hof voor de mensenrechten zinvol zijn voor de voorstanders van gelijke rechten voor LHBT'ers. „De Raad van Europa heeft niet het homohuwelijk opengesteld omdat daarvoor onder de landen geen meerderheid is, maar wel wordt al heen lang het partnerschap erkend. Italië heeft zich daar enkele maanden geleden als laatste lidstaat aan geconformeerd."

Wat de eventuele bemoeienis van Nederland betreft, is Dittrich terughoudend: „In beginsel gaan de mensen op Aruba er zelf over. Daarom vind ik het zo mooi dat Desirée de Sousa-Croes het op de kaart heeft gezet. Maar als haar amendement het niet haalt, kan er vanuit het Nederlandse parlement zeker een signaal worden gegeven. Het Koninkrijk is niet een kwestie van 'pick and choose' wat jou uitkomt. Als je bij het Koninkrijk wil horen, moet je het hele pakket afnemen."

Op de vraag of hij met het oog op de voortzetting volgende week van het debat nog een goede raad heeft voor de Statenleden zegt Dittrich: „Ik zou graag willen dat ze zich baseren op inhoudelijke argumenten en niet op een middeleeuwse uitleg van het geloof. Mensen die aanvoeren dat Aruba de toorn van God over zich afroept, wil ik erop wijzen dat sinds de invoering vijftien jaar geleden van het homohuwelijk geen toorn over Nederland is neergedaald. Ik zou het ontzettend jammer vinden als het geregistreerd partnerschap wordt afgewezen, daarmee maakt Aruba zichzelf tot een buitenbeentje in de wereld. Dat kan het eiland nog lelijk opbreken. Het gaat enorm veel geld kosten."

AVP-Statenlid Desirée de Sousa-Croes kondigde onlangs haar vertrek uit de politiek aan. FOTO NICO VAN DER VEN